

Alma Mazlumun Ahını

" Bir gün haksızlığa uğramış bir adam sokaklara çıkarak 'Ben mazlumum' diye bağırdı. Sesi duyan Hz. Ali, 'Bekle bende seninle geleyim, çünkü bende mazlumum, ' diyerek adamın peşi sıra koştu. "

Cuma günü Hollanda'ya doğru yola çıkarken bende aynı şeyleri düşünüyordum. Karabağ dağlarının arasında kalmış küçük bir kasabanın çocukları, kadınları ve yaşlılarının on sekiz yıl önce haykırıları yüreğimde yankılanıyordu ve hayalimde o mazlumların peşlerine takılıp gidiyordum.

Almanya' nın en yüksek bölgelerinden Sauerland dağları hala karlarla kaplıydı ve arabamı tepelere doğru sürerken etrafı saran ormanlar içinden her an yaralı, yorgun, gözleri korku dolu Hocalı sakinlerinin çıkacaklarını düşünüyordum.

Sauerland dağlarından sonra Hollanda ve Belçika' ya doğru dümdüz ovalar başlar. Essen, Gelsenkirchen, Düsseldorf şehirleri Hollanda düzlüğünün devamı gibidirler. Zaten İkinci Dünya Harbinde Hitler' in askerleri bu bölgeden hiç zorluk çekmeden Norveç' e doğru akıp gitmişlerdir.

Hocalı' da üzüm bahçeleri içinde yaşayıp giden suçsuz insanlar birgün bir terör vahşetine maruz kalacaklarını belki de tahmin ediyorlardı. Ama dağların ve ormanların arasında yitip giden seslerinin dünyanın her yerinde bu kadar yakından duyulacağını sanıyorum hiç akıllarına getirmemişlerdi.

Benim yola çıktığım aynı gün Belçika' nın ve Avrupa Birliği' nin merkezi Brüksel' de de miting vardı. Dostum ve aziz kardeşim, Azerbaycan Dostluk Cemiyeti Başkanı Ayhan Demirci de o mitingde Hocalı mazlumlarının seslerini Avrupalıların sağır kulaklarına haykıracaktı. Ne yazık ki, onlarla beraber olamayacaktım çünkü ben Hollanda'nın başkenti Amsterdam'daki Üniversite' ye davetliydim.

Amsterdam kendine mahsus bir mimarisi olan bir şehirdir. Yüksek olmayan binaları, şehrin her tarafını kaplamış su kanalları, kanallarda turistleri gezdiren vapurları ve sokaklarında serbestçe esrar çeken sarhoş insanları ile bizim için farklı bir şehirdi.

Amsterdam benim kaldığım yere dört yüz kilometre uzaklıktadır. Günlerden Cuma olduğu için trafik oldukça yoğundu ve dört yüz kilometrelik yolu ancak altı saate alabilmişim.

Akşam saat 17' de Amsterdam' ın merkezindeki otelime vardım. Ordaki Azerbaycan' ılı dostlar otelde beni beklemiş ama konferans salonuna geç kalırlar korkusuyla otel resepsiyonuna bir not bırakarak oradan ayrılmışlardı. Bende gecikmeden eşyalarımı otele bıraktıktan sonra hemen konferansın yapılacağı üniversiteye gittim. Amsterdam Üniversitesi' nin kapısında beni Benülüks Azerbaycan Cemiyeti' nin başkanı Elsever Memmedov karşıladı. Giriş salonundan konferansın yapılacağı salona kadar hep Hocalı mazlumlarının yürek yakan resimleri ve o resimlerin üzerinde birer kırmızı gül duruyordu. Salonun önünde Türkiye' den gelmiş üstad Yavuz Bülent Bakiler, o konferansı 'Hollanda - Anadolu Öğrenci Hareketi' ile birlikte düzenleyenlerden yazar Gülşen Letifhan ve Azerbaycan' ın Hollanda Sefiri Fuad İskenderov beyle görüştük.

Konferans tam saat 18' de başladığında salon tıklım tıklım dolmuştu. Azerbaycan' ılı, Türkiyeli ve Hollandalı öğrenciler salonda merakla bizleri bekliyorlardı.

Toplantıyı gerçek bir Azerbaycan dostu olan Hollanda'lı yazar ve gazeteci Gert B. Van Dam Bey açtı. Kısaca Hocalı' daki insanlık dışı katliamdan bahsetti ve böyle katlimaların bir daha yaşanmaması için bütün insanlığın ırk-din gözetmeden ele ele çalışması gerektiğini, söyledi. Sonra gazeteci Lena Sangin söz alarak programı ve gelen konukları tanıttı. Yirmi dakika süren ve talebelerin hazırladıkları Hocalı belgesel filmi hepimizin gözlerini yaşarttı. Konuşma sırası bana geldiğinde gözlerimdeki yaşlar ve yüreğimdeki ateşle konuşmaya başladım. O duygular içinde neler anlatabilirdim ki? Dilim döndüğünce yüzlerce mazlum ve talihsiz insanın kaderlerinden bahsettim. Oraya gelmiş yabancıların da biraz olsun bu dramdan haberleri olsun istedim!

Benden sonra aynı şekilde, Hocalı' da o dönemde hekimlik yapmış K. Abbasov bey de gördüklerini gözlerinden yaşlar akıta akıta anlattı. Bütün o duygusal atmosfer içinde piyanist Sara Chrombach' ın büyük bir ustalıkla Niyazi Amirov' dan çaldığı melodiler bizleri binlerce kilometre uzaklıktan alıp yurdumuz başı belalı Azerbaycan' ımıza götürdü.

'Bilmez idik döngeler var, dönüm var
Ayrılık var, itginlik var, ölüm var...'
Üstad Şehriyar ne güzel anlatmıştı halimizi...
Hep ayrılıklara, hep ölümlere düçar olan yurdum hey!

Azerbaycan Büyükelçisi Fuad İskenderov Bey cesaret veren sözleri ile salonda oturan insanların yüreklerine biraz olsun su serpti. Karabağ elbette ki, Azerbaycan toprağıydı ve gün gelecek o ata yurtları yeniden bizim olacaktı.

Ümitlendik.

Son konuşmacı olarak kürsüye üstad Yavuz Bülent Bakiler çıktı. 'Azerbaycan Yüreğimde bir şahdamardır!' şiiri dudaklarından döküldüğünde bütün acı dolu duygular yüreklerimizden silinmişti artık ve o an sadece ümidi, aydınlık dolu geleceği düşünüyorduk.

Ertesi gün meşhur Lahey şehrine hareket ettim. Hava yağmurluydu ve yağmurla birlikte ortalığı darmadağın eden fırtına Avrupa' yı esir almıştı. Bir gecede o fırtınadan 16 kişinin öldüğünü söylüyordu radyolar.

Lahey küçük bir şehir ama içindeki meşhur Adalet Mahkemesi ile bir dünya şehri olmuştur. Zalimlerden, zulümlerden yaka silkenlerin başvurduğu bir şehirdir Lahey. Acaba bir gün o mahkemede Hocalı mazlumlarının da davası görülebilecek mi, bilmiyorum.

Lahey benim ruhuma Amsterdam'dan daha yakın ve sıcak geliyor. Çünkü orda beş binden fazla Iğdır' lı yaşamaktadır. Onların arasında kendimi Iğdır'daymışım gibi hissediyorum. Ayrıca o şehirde Avrupa' da en iyi faaliyet gösteren ve 18 yıl önce kurulmuş Azerbaycan-Türk Kültür Derneği vardır. O dernek Avrupa da bir ilke imza atarak Lahey' in göbeğine bir Hocalı abidesi dikmiştir. O abide şehre gelen her Azerbaycanlının ziyaret yeri olmuştur.

Derneğe gittiğimde başta derneğin çalışkan Başkanı İlhan Aşkın olmak üzere dernekdeki dostlarla kucaklaştık, görüştük. Gece yarısına kadar süren sohbetlerin ana konusu Türk dünyası ve Türk dünyasının en önemli ülkesi olan Azerbaycan' dı. Dernek' deki hem Türkiye' den hem de Azerbaycan'dan gelmiş insanlarımızın hasretleri, arzuları, ümitleri konuşmalarımıza heyecan ve canlılık katıyordu. O heyecanla her yıl olduğu gibi bu yıl da Hocalı Abidesi' in olduğu yerde yapılacak tören büyük bir dikkat ve itina ile hazırlanmıştı. Hollanda dilinde hazırlanmış bildiriler, afişler gençler tarafından Lahey' in her yerine dağıtılmıştı. Zaten Pazar günü Hocalı Abidesi' ine gittiğimde o heyecanlı hazırlığın boşa gitmediğini görmüş sevinmişim. Sürekli yağmur yağmasına rağmen yüzlerce Azerbaycan' lı, Türkiye' li Türk ve Hollanda' lı abideye giden yolu doldurmuştu. Hepsinin ellerinde Azerbaycan, Türkiye bayrakları ve kırmızı güller vardı. Kadın ve çocuklar ön safta yürüyorlardı. Abidenin çevresi bayraklar ve güllerle bezenmişti.

Hocalar tarafından şehidlerin ruhlarına gönderilen dualar, çevredeki çeşitli dernekler ve partilerden gelmiş temsilcilerin konuşmaları megofanla Lahey'in sokaklarında yankılanıyordu. Yıllardır bütün imkansızlıklara engellemelere rağmen

yorulmadan, bıkmadan Azerbaycan için o gurbet şehrinde mücadele eden İlhan Aşkın kardeşim yanımda gururla duruyor ve yapılan o güzel organizasyonu yönetiyordu.

Tören devam ettikçe üzerimize Hocalı şehidlerinin gözyaşları dökülüyormuş gibi durmadan yağmur yağıyordu. Herkes sıırsıklam ıslanmıştı ama hiç kimse o abidenin karşısından ayrılıp gitmek istemiyordu. Çünkü o abide bizlere vatanı ve o vatan yolunda şehit olan mazlumları hatırlatıyordu.

Bilmiyorum bizim dualarımız, bizim sözlerimiz o mazlumların ruhları tarafından duyuldu mu?

Duyulmasa bile üzölmüyorum. Çünkü biliyorum ki hiç bir mazlumun ahı yerde kalmaz.

Ataların dediğı gibi:
Alma mazlumun ahını
Çıkar aheste aheste.